

Danske Lokalsorter af Æbler.

Udbyttetal m. v. fra Sortssamlinger paa Blangstedgaard,
Spangsbjerg og Hornum.

Ved H. Ø. Grunnet.

Blandt de Forsøgsopgaver, der oprindeligt var tildelt de i 1915 oprettede Havebrugs-Forsøgsstationer (fra 1927 er Opgaven ogsaa Landbrugsforsøg), var Undersøgelser vedrørende Dyrkningsværdien af Frugttræ- og Frugtbuskesorter en meget væsentlig.

Antallet af Frugttræer, Frugtbuske og Hasselsorter er imidlertid saa overvældende stort, at det vil være umuligt at medtage dem alle i egentlige Forsøg, hvor det er nødvendigt at have et stort Antal Individuer af hver Sort. Det i sin Tid nedsatte forberedende Udvalg har da ogsaa fremhævet, at der til Havebrugs-Forsøgsstationerne bør knyttes Arealer, hvor det store Antal danske og udenlandske Sorter, som nu, uden at deres Egenskaber er videre kendte, dog er Genstand for Opmærksomhed, udplantes i et mindre Antal til foreløbig Iagttagelse, og hvorfra de Sorter, som her viser sig at være de bedste med Hensyn til de vigtigste Egenskaber, saa senere indgaar i egentlig sammenlignende Forsøg med et større Antal Individuer af hver Sort.

Med Henblik paa Oprettelse af saadanne Iagttagelsesplantninger paabegyndtes i 1916 til Planteskolen ved Blangstedgaard Indsamling af navnlig danske lokale Vinteræblesorter; men der medtoges dog ogsaa en Del andre Æblesorter, ogsaa enkelte udenlandske.

Til videre Fremme af denne Sag og andre Opgaver vedrørende Frugtavlens Udvikling nedsatte Statens Planteavlssudvalg den 19. Marts 1917 et særligt Frugtavlsudvalg.

Resultatet af dette Udvalgs Arbejde blev bl. a. et Forslag om Oprettelse af en stor Central-Iagttagelsesplantning, og med Henblik herpaa blev de indsamlede Æblesorter m. v. opformet.

Et Lovforslag om Erhvervelse af en Ejendom i Brøndbyvester ved København naaede ikke at blive vedtaget før den politiske Krise i 1920, og da der 6. Maj 1921 var vedtaget en Lov, der gav Bevilling til Etablering af en lagttagelsesplantning, kunde Sagen ikke fremmes, fordi den udsete Ejendom, Rønhave ved Sønderborg, ikke var til Raadighed, men først maatte frigøres ved en Proces.

Under disse Forhold kunde det til Raadighed værende Træmateriale ikke anvendes efter Hensigten, men blev i reduceret Antal udplantet paa mindre Arealer paa Blangstedgaard, Hornum og Spangsbjerg.

Opgørelsen fra Sortssamlingen paa Blangstedgaard er opført i 8 Tabeller. Inddeling i Tabellerne er foretaget efter Plantningstid.

Plantningstiden er for Træerne i Tabel 1 1920, i Tabellerne 2, 3 og 4 1921 og i Tabellerne 5 og 6 1922.

Af hver Sort findes i Opgørelsen enten 2 eller 4 Træer. I første Tilfælde er det ene forædlet paa Vildstamme, det andet paa gul Doucin.

Er der 4 Træer, er de to paa Vildstamme, et paa mørk Doucin og et paa gul Doucin.

Foruden de i Tabellerne 1—6 nævnte Sorter fandtes i samme Plantning en Del Sorter, som ikke har kunnet rubriceres i de foran omtalte Tabeller.

Tabellerne 7 og 8 giver en Del Oplysninger om disse Sorter. Det talmæssige Udbytte er ikke anført, da Uregelmæssighed i Antal Træer paa samme Grundstamme umuliggør en direkte Sammenligning af Vejetallene. I Stedet for er givet en Karakter, I—III, for Frugtbarhed.

I angiver meget frugtbar, III mindre frugtbar, medens II kan regnes at repræsentere det jævne Udbytte. Under andre Forhold vilde der sandsynligvis i visse Tilfælde være kommet andre Resultater. Karaktertallene maa derfor ikke opfattes at angive bestemt afgrænsede Grupper med udtalt Forskel i Frugtbarhed, men maa kun tages for en skønsmæssig Vurdering af Sorternes Frugtbarhed under de givne Kaar.

De talmæssige Oplysninger stammer, som det fremgaar af det foregaaende, ikke fra noget egentlig Forsøg, men fra en Sortssamling, indeholdende en Mængde Sorter, hvis Dyrknings-

Tabel 1. Plantet 1920.

Opgørelse af 2 Vildstammetræer og 2 Dværgtræer (IV & V) 1922—1929.
Opgørelse af 1 Vildstammetræ og 1 Dværgtræ (IV) 1930—1933.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1922—33			Bæring hvert eller hvert- andet Aar	Jan. 1936, Vild- stamme- træets		Optegnel- ser om Blomster- støv 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
	kg ialt af 4 og 2 Træer (90 m ²)	pCt. nedfaldne	Vægt af 100 Frug- ter i kg		Diam- ter i m	Højde i m	Mængde	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager		
Basnæsæble	960	7.2	8.5	hvert	7.3	5.2	5	26	+	++		Marts-Apr.
Bodil Neergaard	538	9.1	5.3	»	—	—	8	92	0	—		Feb.-Marts
Brændekildeæble	701	13.4	6.3	»	7.0	4.4	3	90	—	—		Sept.
Dauglykkeæble	856	28.2	6.8	»	6.8	5.0	7	93	0	—		Sept.-Okt.
Fynsk Udvalg I (Ladbyæble)	587	5.6	11.7	»	7.0	4.6	5	52	+	0		Dec.-Jan.
Fynsk Udvalg II	442	10.1	6.7	hvertandet	6.0	3.8	—	—	+	0		Jan.-Feb.
» » III	210	10.5	11.6	hvert	6.8	5.4	—	—	++	—		Maj-Juni
» » IV (Langlandsæble)	1351	12.2	10.8	»	7.4	4.0	3	29	—	++		Okt.-Nov.
Fynsk Udvalg VI	878	13.9	8.3	»	—	—	—	—	—	—		Sept.
» » VIII (Nr. Broby)	848	7.0	5.3	»	—	—	6	57	0	0		Dec.-Jan.
Grevinde Ahlefeldt	640	6.0	4.9	hvertandet	6.4	4.6	8	91	++	+		Januar
Hermanns Æble	1238	4.7	4.9	»	5.8	4.5	8	97	—	—		Juni
Moemandssæble	426	11.3	6.6	hvert	4.8	4.7	7	84	0	++		Nov.-Dec.
Møllers Venus	1438	13.8	6.7	hvertandet	6.4	4.6	7	92	—	—		Dec.-Jan.
Ondrup Moseæble	516	12.6	11.0	hvert	—	—	7	91	0	++		Jan.-Feb.
Vonge Reinet	832	15.7	6.1	»	6.4	3.7	8	80	—	—		Sept.-Okt.

værdi man har søgt at danne sig et Skon over ved Optegnelser, der faas enten ved nøjagtige Maalinger, hvor saadanne kan anvendes, eller ved skønsmæssige Noteringer.

For Størsteparten af Sorterne gælder det, at de har ingen eller kun ringe Interesse for Erhvervsfrugtavlen, derimod vil en stor Part have lokal Interesse og derfor sikkert være en Del dyrket.

Opgørelsen over Udbyttetallene omfatter Tiden fra første Bæreaar — tredje Aar efter Træernes Udplantning — til 1933, 1934 eller 1935, alt efter som en Del af Træerne ved Ompodning er udgaaet af Plantningen.

Udbyttetallene giver ikke noget nøjagtigt Udtryk for, hvad Træerne kan yde under forskellige Forhold, men ved Sammenligning af Sorterne vil man faa et Indtryk af, hvilke der er rigtydende.

Tabel 2. Plantet 1921.
Opgørelse fra 1 Vildstamme- og 1 Dværgtræ (IV) 1923—1934.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1923—34		Vægt af 100 Frugter i kg	Bæring hvert eller hvertandet Aar	Jan. 1936, Vildstammetræets		Optegnelser om Blomstestøv 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ventileret Lager
	kg ialt af 2 Træer	pCt. nedfaldne			Diameter i m	Højde i m	Mængde	Spire-pCt.	Alm. Lager	Køle-Lager		
Alfriston	348	4.6	15.9	hvert	5.2	4.0	6	88	+	+	+	Apr.-Maj
Bedstefars Æble	1190	11.6	5.3	»	6.2	3.9	7	90	+	+	+	Feb.
Billeæble	207	15.2	11.6	»	5.0	3.7	5	92	0	+	+	Feb.-Marts
Borsdorf Bastard	190	11.3	13.1	»	4.2	3.9	9	94	+	+	+	Feb.-Marts
Brøholms Rosenæble	701	7.3	5.6	hvertandet	5.8	3.9	9	91	0	—	—	Dec.-Jan.
Bygholmsæble	446	8.6	11.9	hvert	5.6	4.1	4	54	+	—	—	Maj-Juni
Errindlev Reinnet	780	7.1	5.7	hvertandet	5.0	3.0	8	88	+	0	—	Nov.-Dec.
Faaborg Reinnet	572	18.8	5.7	hvert	4.4	3.0	5	84	0	—	—	Nov.-Dec.
Faarevejle (Gloria mundi)	292	14.2	22.2	»	3.4	4.5	6	88	++	0	—	Feb.-Marts
Farumæble	1244	13.0	11.1	»	7.6	4.2	6	66	0	++	—	Nov.-Dec.
Fensmarkæble	489	26.2	5.6	hvertandet	5.2	3.6	6	71	0	—	—	Sept.
Flaskehalsæble	808	17.5	10.6	hvert	6.6	3.9	6	40	—	—	—	Dec.-Jan.
Flintingæble	576	20.1	12.3	hvertandet	6.8	4.3	6	38	—	+	—	Feb.-Marts
Frørupæble	1077	8.7	9.9	»	7.2	4.6	5	44	—	—	—	Nov.-Dec.
Gertrudsæble	548	15.0	8.1	»	6.0	3.6	8	85	++	—	—	Feb.-Marts
Glibstrup Guld Reinnet	590	25.3	6.5	hvert	6.4	4.5	8	83	+	+	—	Okt.-Nov.
Graa Mølles Æble	704	10.4	11.8	»	6.2	4.2	4	54	+	++	—	Jan.
Graasten rød	1132	27.6	9.5	hvertandet	6.6	4.2	1	10	0	0	—	Nov.-Jan.
Grønne Kalvil	930	7.6	13.4	hvert	5.6	3.9	6	65	0	+	—	Jan.-Feb.
Guldæble	467	14.5	6.1	hvertandet	5.2	3.3	5	30	—	—	—	Sept.-Okt.
Helsingør Guld Reinnet	289	21.4	6.6	hvert	4.4	3.7	5	28	0	+	—	Nov.-Dec.
Henrik Jensens Æble	1239	13.1	7.1	»	7.0	4.1	4	67	0	—	—	Dec.
Hillestedæble	1553	2.6	10.4	»	6.4	4.2	—	—	0	0	—	Nov.-Dec.
Hollufgaards Rosenæbl.	640	11.6	8.8	hvertandet	5.2	3.8	4	44	0	—	—	Dec.-Jan.
Holstenshusæble	320	12.5	14.8	hvert	5.8	4.0	6	34	0	0	—	Dec.-Jan.
Hyltøfteæble	607	21.9	10.6	hvertandet	6.2	4.0	4	75	++	—	—	Dec.-Jan.
Høve Reinnet	712	8.3	11.1	hvert	4.8	4.0	10	94	+	+	—	Marts-Apr.
Ingers Æble	680	26.5	4.2	hvertandet	5.6	3.5	6	91	0	0	—	Dec.
Jakober	231	15.2	7.3	»	6.0	5.5	10	97	++	++	—	Maj-Juni
Kammas Æble	649	20.6	5.8	»	5.2	3.8	6	95	0	—	—	Jan.-Feb.
Knabstrup Graasten	963	19.2	10.8	hvert	6.6	4.3	2	23	0	0	—	Nov.-Jan.
Knud Lunn	714	17.1	10.7	»	4.8	3.5	4	94	0	+	—	Feb.-Marts
Langelands hvid Pigeon	905	11.3	7.8	hvertandet	5.8	3.4	10	90	+	—	—	Okt.-Nov.
Langelands Vildling	251	22.7	14.1	hvert	6.0	4.2	7	88	0	0	—	Okt.-Nov.
Langelandsæble	952	12.3	11.1	»	7.4	4.0	3	29	+	—	—	Okt.-Nov.
Lise Legind	394	42.8	4.8	hvertandet	4.6	3.0	8	90	—	0	—	Apr.-Maj

I Tilknytning til Udbyttetallene er udregnet pCt. Nedfaldsæbler og Vægt af 100 Æbler. Nedfaldsæblernes Andel i Udbyttet varierer fra nogle faa til op mod 50 pCt. Dette Tal an-

Tabel 3. Plantet 1921.
Opgørelse fra 1 Vildstamme- og 1 Dværgræ (IV) 1923—1934.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1923—34		Vægt af 100 Frugter i kg	Bæring hvert eller hvert- andet Aar	Jan. 1936, Vild- stamme- træets		Optegnel- ser om Blomster- støv 1927		Skold paa Frugten		Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
	kg ialt af 2 Træer	pCt. nedfaldne			Diamete- ter i m	Højde i m	Mængde	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager	
Lundbytorpæble	783	18.0	10.6	hvert	7.0	5.0	5	87	+	0	April-Maj
Lynghyæble	753	11.8	6.9	hvertandet	7.4	3.7	6	61	+	—	Aug.-Sept.
Mathildeæble	1293	12.3	8.9	hvert	6.6	4.1	4	33	0	+++	Feb.-Marts
Niels Rasks Æble	985	6.8	7.9	»	7.2	5.3	10	47	+	+++	Dec.-Jan.
Nysøæble	669	5.0	5.8	hvertandet	5.4	3.8	4	77	0	—	Dec.-Jan.
Nørre Broby Æble	462	6.5	6.5	hvert	—	—	6	57	0	0	Dec.-Jan.
Ormslevæble	992	37.8	8.0	»	7.2	4.8	6	56	+	0	Sept.-Okt.
Pilehaveæble	993	6.8	9.2	»	5.0	3.7	7	27	0	+	Nov.-Dec.
Rifbjerg Gylling	758	24.3	9.4	hvertandet	6.4	4.0	6	87	0	—	Okt.-Nov.
Rifbjerg Pigeon	1351	6.9	8.9	hvert	7.0	4.3	6	90	+	0	Nov.-Dec.
Rifbjerg Reinete	705	15.4	9.2	»	6.2	4.4	7	89	0	0	Dec.-Jan.
Rifbjerg skarlaget Pearmain	666	18.2	5.0	»	4.2	3.2	8	71	+	—	Nov.-Dec.
Risskov Rambour	266	7.0	15.4	»	3.8	3.3	5	88	+++	+++	Feb.-Marts
Rødbyæble	849	10.4	7.8	hvertandet	5.6	4.7	8	73	+	—	Okt.-Nov.
Rødraner	633	3.9	6.0	»	6.6	4.1	4	93	—	0	Dec.-Jan.
Skarridsøæble	242	5.2	6.6	»	5.0	4.3	7	41	+	—	Dec.-Jan.
Skønheden fra Langeland	1137	10.3	10.0	hvert	4.8	3.6	8	90	+	+	Dec.
Sofieæble	1154	14.3	13.9	»	6.6	4.5	3	47	0	0	Nov.-Dec.
Spejlsby Pigeon	765	27.9	4.5	hvertandet	6.2	4.0	7	83	0	—	Dec.-Jan.
Studstrupæble (Belle de Boskoop)	1059	9.3	14.0	hvert	6.4	4.1	6	45	+	+++	Marts-Apr.
Svanningeæble	1296	18.2	7.3	»	6.0	4.9	7	92	0	0	Nov.-Dec.
Svindingæble	776	7.5	8.0	hvertandet	6.2	3.2	9	87	+	+	Okt.-Nov.
Sædingæble	399	18.1	15.5	hvert	7.0	4.1	4	78	+++	0	Feb.-Marts
Sønderskov	1006	10.7	10.1	hvertandet	4.8	3.6	7	43	—	0	Okt.-Dec.
Tagesmindeæble	1068	14.2	6.0	»	5.4	4.7	5	52	+	—	Dec.-Jan.
Terndrupæble	1062	29.1	10.1	hvert	7.8	4.2	5	63	+	+	Nov.-Dec.
Thyregod Kalvil	942	5.9	5.8	hvertandet	6.2	4.6	4	94	0	0	Feb.-Marts
Thyrislunds Æble	621	20.3	6.1	hvert	5.8	4.8	8	92	0	—	Okt.-Nov.
Udlejre Reinete	542	16.6	8.4	»	6.0	4.5	8	45	+	0	Okt.-Nov.
Ullerslev Reinete	948	8.9	7.1	»	6.0	4.2	7	88	0	0	Dec.-Jan.
Vallekildæble	832	7.5	11.6	hvertandet	5.8	4.3	—	—	—	+++	Feb.-Marts
Walthers Æble	751	20.3	9.4	hvert	6.0	4.0	6	94	+	—	April-Maj
Vejlbyæble	894	19.1	9.0	»	6.3	4.1	6	94	0	0	Nov.-Dec.
Ærøæble	777	6.1	7.8	hvertandet	5.4	3.5	7	96	+	0	Feb.-Marts

giver en Sortsegenskab af stor Interesse, og selv om mange Forhold spiller ind ved denne Størrelses Fremkomst, vil et Gennemsnit af en længere Aarrække sikkert altid vise Æblernes Evne eller manglende Evne til at hænge fast paa Træerne.

Tabel 4. Plantet 1921.

Opgørelse fra 2 Vildstammetræer og 2 Dværgræer (IV & V) 1923—1932
og 1 Vildstammetræ og 1 Dværgræ 1933—1934.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1923—34		Vægt af 100 Frugter i kg	Bæring hvert eller hvert- andet Aar	Jan. 1936, Vild- stamme- træets		Optegnel- ser om Blomster- støv 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
	kg. ialt af 4 og 2 Træer (90 m ²)	pCt. nedfaldne			Diam- ter i m	Højde i m	Mængde	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager		
Alfriston	448	4.4	15.2	hvert	5.2	4.0	6	88	+	+	+	April-Maj
Bedstefars Æble	1619	10.7	5.5	»	6.2	3.9	7	90	++			Feb.
Billeæble	276	14.5	11.1	»	5.0	3.7	5	92	0	+		Feb.-Marts
Bygholmsæble	562	9.1	12.2	»	5.6	4.1	4	54	+			Maj-Juni
Errindlev Reinet	1119	6.2	5.6	hvertandet	5.0	3.0	8	88	+		0	Nov.-Dec.
Faaborg Reinet	792	5.3	5.1	»	4.4	3.0	5	84	0			Nov.-Dec.
Farumæble	1601	14.1	11.1	hvert	7.6	4.2	6	66	0	++		Nov.-Dec.
Frørupæble	1555	8.4	10.0	hvertandet	7.2	4.6	5	44				Nov.-Dec.
Gertrudsæble	746	15.0	7.4	»	6.0	3.6	8	85	++			Feb.-Marts
Helsingør Guld Reinet	376	19.4	5.9	hvert	4.4	3.7	5	28	0	+		Nov.-Dec.
Hillestedæble	2084	1.8	10.0	»	6.4	4.2	—	—	0	0		Nov.-Dec.
Holstenshusæble	396	13.3	13.0	»	5.8	4.0	6	34	0	0		Dec.-Jan.
Jakober	318	19.4	6.7	»	6.0	5.5	10	97	++	++		Maj-Juni
Kammasæble	828	18.3	6.0	hvertandet	5.2	3.8	6	95	0			Jan.-Feb.
Knabstrup Graasten	1195	18.8	10.9	hvert	6.8	4.3	2	23	0	0		Nov.-Jan.
Knud Lunn	929	17.5	9.7	»	4.8	3.5	4	94	0	+		Feb.-Marts
Langlands Vildling	261	23.1	14.1	»	6.0	4.2	7	88	+	0		Okt.-Nov.
Lise Legindæble	597	36.2	4.2	hvertandet	4.6	3.0	8	90	—	0		April-Maj
Mathildeæble	1991	10.5	8.2	hvert	6.6	4.1	4	33	0	++		Feb.-Marts
Nysøæble	903	4.3	5.5	hvertandet	5.4	3.8	4	77	0			Dec.-Jan.
Nørre Brobyæble	695	6.6	6.1	hvert	—	—	6	57	0	0		Dec.-Jan.
Pilehaveæble	1292	6.6	9.1	»	5.0	3.7	7	27	0	+		Nov.-Dec.
Rifbjerg Pigeon	1706	6.5	8.8	»	7.0	4.3	6	90	+	0		Nov.-Dec.
Rødbyæble	1029	11.0	7.7	hvertandet	5.6	4.7	8	73	+			Okt.-Nov.
Skarridsøæble	329	46.8	5.7	»	5.0	4.3	7	41	+			Dec.-Jan.
Skønheden fra Langel.	1470	10.9	9.9	hvert	4.8	3.6	8	90	+	+		Dec.
Sofieæble	1470	13.9	13.6	»	6.6	4.5	3	47	0	0		Nov.-Dec.
Svaningeæble	1644	17.0	7.8	»	6.0	4.9	7	92	+	0		Nov.-Dec.
Sædingeæble	451	18.2	15.3	»	7.0	4.1	4	78	++			Feb.-Marts
Tagesmindeæble	1666	12.8	5.8	hvertandet	5.4	4.7	5	52	+			Dec.-Jan.
Terndrupæble	1413	29.1	9.7	hvert	7.8	4.2	5	63	+	+		Nov.-Dec.
Ullerslev Reinet	1206	8.4	6.6	»	6.0	4.2	7	88	0	0		Dec.-Jan.
Vallekildæble	1105	7.3	11.0	hvertandet	5.8	4.3	—	—	—	++		Feb.-Marts
Walthersæble	1027	16.7	8.4	hvert	6.0	4.0	6	94	+			April-Maj

En stor Nedfaldsprocent er naturligvis et slemt Minus for en Sort. Plukning ad flere Gange vil i nogen Grad kunne ændre dette Forhold.

Vægten af 100 Frugter udviser meget stor Variation. Der er store Muligheder for at tilfredsstille enhver Fordring. For

Tabel 5. Plantet 1922.
Opgørelse af 1 Vildstamme- og 1 Dværgræ (IV) 1924—1935.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1924—35		Vægt af 100 Frugter i kg	Bæring hvert eller hvertandet Aar	Jan. 1936,		Optegnelser om Blomsterstøv 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
	kg ialt af 2 Træer	pCt. nedfaldne			Diamete- r i m	Højde i m	Mængde	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager		
Cox' Orange (rød Sport)	757	6.0	7.1	hvert	5.8	3.7	6	82	0	0	Jan.-Marts	
Dronning Louise	533	9.8	4.7	»	4.4	3.1	6	67	+	+	Marts	
Fejø Æble	1258	7.9	5.6	hvertandet	6.8	4.3	8	67	++	—	Dec.-Jan.	
Fru Glahns Æble	159	16.1	7.4	hvert	3.4	4.7	5	63	++	0	Dec.-Jan.	
Fru Marie Grejsen	1561	12.4	10.3	hvertandet	7.2	4.7	9	88	+	—	Dec.	
Fuhræble	768	18.0	6.0	hvert	6.4	4.0	9	94	+	0	Nov.	
Fynsk Husm. Udv. (Brobyværk)	498	15.4	11.3	hvertandet	7.4	5.0	2	35	+	0	Okt.-Nov.	
Graasten, alm.	707	31.2	8.8	»	7.0	4.0	2	4	0	0	Nov.-Jan.	
» alm. tidlig	1142	25.9	8.9	»	6.0	4.4	1	16	0	0	Nov.-Jan.	
» blodrød	1397	28.1	8.4	»	7.0	4.3	1	1	0	0	Nov.-Jan.	
» Frederiksberg	1174	26.4	9.6	»	6.6	3.9	1	10	—	0	Nov.-Jan.	
» Gundestrup	1307	19.7	9.1	hvert	7.0	4.7	2	14	+	0	Nov.-Jan.	
» » tidlig	1071	26.7	8.9	»	7.2	4.8	—	—	0	—	Nov.-Jan.	
» Høvdinggaard	885	37.9	9.7	hvertandet	5.6	3.8	—	—	0	0	Nov.-Jan.	
» Petersgaard	1328	20.2	9.4	»	7.4	4.7	1	0	0	0	Nov.-Jan.	
» Rydesholm	1159	29.1	10.8	»	8.0	4.4	1	1	—	0	Nov.-Jan.	
» Sæbygaard	584	33.2	8.0	»	6.2	4.3	2	5	—	0	Nov.-Jan.	
» Taarnborg tidlig	1011	22.7	9.5	»	6.8	4.8	3	10	0	—	Nov.-Jan.	
» Vallø	1109	24.5	9.5	»	5.6	4.3	1	11	+	0	Nov.-Jan.	
» » tidlig	879	28.0	9.5	»	5.4	4.3	—	—	0	0	Nov.-Jan.	
Guldborgæble	571	11.3	6.1	hvert	4.8	3.7	10	93	—	—	Aug.-Sept.	
Hillerslev	2105	4.5	10.4	»	6.8	3.9	5	21	0	0	Nov.-Dec.	
H. P. Markussens Æble	893	16.3	10.4	»	6.8	4.4	5	83	++	++	Okt.-Nov.	
Ludvigsens Æble	719	16.5	5.8	hvertandet	5.0	3.2	8	91	+	+	Feb.-Marts	
Niels Juul	1402	11.7	11.3	hvert	7.8	5.0	7	41	0	—	Nov.-Dec.	
Nyholms Æble	1564	5.9	9.3	»	6.2	4.1	6	42	++	++	Dec.-Jan.	
Signe Tillisch	955	9.4	11.6	»	5.4	3.7	8	77	+	0	Dec.-Jan.	
Sildig Sandholt	1727	17.1	8.7	»	7.0	4.5	3	51	+	—	Marts-Apr.	
Springrove Codlin	1712	8.7	12.0	hvertandet	7.4	4.4	7	60	+	++	Feb.-April	
Søbjergæble	1285	15.3	12.4	hvert	6.8	4.2	4	22	+	+	Sept.-Okt.	

alle Sorters Vedkommende gælder, at der ikke har været foretaget nogen Udtynding af Frugterne, saa Tallene vil kunne forandres en Del, hvis en saadan foretages. For at faa et fuldyldigt Udtryk for et Træs Ydelse maa man foruden at tage Hensyn til det totale Udbytte ogsaa regne med Størrelsen af Træet. Derfor er Træernes Diameter og Højde maalt. Opmaalingen er foretaget paa Vildstammer i Januar 1936 og angivet i m.

Rubrikkerne Blomsterstøv og Støvets Spireprocent udtryk-

Tabel 6. Plantet 1922.

Opgørelse af 2 Vildstammetræer og 2 Dværgræer (IV & V) 1924—1933.

Opgørelse af 1 Vildstammetræ og 1 Dværgræ (IV) 1924—1935.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	1924—35		Vægt af 100 Frugter i kg	Bæring hvert eller hvert- andet Aar	Jan. 1936, Vild- stamme- træets		Optegnel- ser om Blomster- støv 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
	kg ialt af 4 og 2 Træer (90 m ⁵)	pCt. nedfaldne			Diamete- r i m	Højde i m	Mængde	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager		
Fuhræble	1087	17.4	6.3	hvert	6.4	4.0	9	94	+	0		Nov.
Graasten alm.	939	27.1	9.2	hvertandet	7.0	4.0	2	4	0	0		Nov.-Jan.
» fra Gundestrup ..	1529	19.1	9.2	hvert	7.0	4.7	2	14	+	0		Nov.-Jan.
» » Høvdinggaard	1020	35.1	10.0	hvertandet	5.8	3.8	—	—	0	0		Nov.-Jan.
» » Petersgaard ..	1645	20.6	9.6	»	7.4	4.7	1	0	0	0		Nov.-Jan.
» » Rydesholm ..	1301	26.8	10.9	»	8.0	4.4	1	1	—	0		Nov.-Jan.
» » Vallø	1234	23.3	9.8	»	5.6	4.3	1	11	+	0		Nov.-Jan.
Marie Grejsen	2156	11.4	10.7	»	7.2	4.7	9	88	+	—		Dec.
Hillerslev	3061	4.5	10.7	hvert	6.8	3.9	5	21	0	0		Nov.-Dec.
Ludvigsens Æble ...	1072	14.2	5.7	hvertandet	5.0	3.2	8	91	+	+		Feb.-Marts
H. P. Markussens Æble	1082	16.8	10.4	hvert	6.8	4.4	5	83	+	+		Okt.-Nov.
Nyholmsæble	2022	6.2	8.8	»	6.2	4.1	6	42	+	+		Dec.-Jan.

ker lidt om de forskellige Sorters Bestøvnings- og Befrugtningsforhold. Karakteren for Blomsterstøv er givet efter Skalaen 1—10, hvor 10 er størst Mængde Støv. Spireprocenten, der er et Maal for Kvaliteten af Støvet, er fundet ved Udsaaning af Pollenkornene i Petriskaale paa en Rørsukker-Agar-Opløsning. Undersøgelsen er udført i 1927, et Aar med en meget langvarig Blomstringsperiode (se 207. Meddelelse).

Det er selvfølgelig af afgørende Betydning at kende Sorternes Holdbarhed. I Tabellernes sidste Rubrik er anført Salgstider fra alm. Lagerrum. Gode og mindre gode Opbevaringsforhold vil her kunne komme til at gøre sig gældende. Tallene her maa siges at stamme fra god Opbevaring.

Oftte er en Sorts Tilbøjelighed til Angreb af Lagersygdomme afgørende for dens Dyrkningsværdi. I Tabellerne er opført, hvorledes de forskellige Sorter har været angrebet af Skold.

Der er anvendt følgende Tegn:

- = Ingen Lejlighed til Iagttagelse.
- 0 = Intet Angreb observeret.
- + = Beskadigelsen lille.
- ++ = » stor.

Tabel 7. Plantet 1920—1921.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	Plantingsaar	Frugtbarhed ¹⁾	Bæring hvert eller hvertan- det Aar	Jan. 1936.		Optegnel- ser om Blomster- stov 1927		Skold paa Frugten			Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
				Diam. ter i m	Højde i m	Mængde 1—10	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager		
Fynsk Udvalg VII, Drejæble	1920	II	hvert	—	—	6	85	—	—	—	Sept.-Okt.
Nonnetit Bastard	»	II	»	—	—	5	90	+++	—	—	Nov.-Dec.
Annas Æble	1921	I	hvertandet	5.0	3.9	5	72	+++	+	—	Jan.-Feb.
Arvidsæble fra Tynnelso	»	III	hvert	4.6	4.7	7	26	—	—	—	August
Astrakan, rød	»	II	hvertandet	5.0	4.1	7	86	—	—	—	August
Augustæble	»	III	»	—	—	5	95	—	—	—	August
Augustæble fra Geisenheim	»	II	»	5.0	3.4	—	—	—	—	—	September
Barritskov Madæble	»	I	»	—	—	9	98	0	—	—	Nov.-Dec.
Beauty of Bath	»	II	hvert	5.0	2.9	7	91	—	—	—	August
Billingäpplet	»	III	»	—	—	6	26	—	—	—	—
Bredstedts Æble	»	II	»	—	—	9	86	0	+	—	December
Degnæble	»	II	hvertandet	5.2	3.5	3	68	—	—	—	Aug.-Sept.
Devonshire Quarrenden	»	III	»	3.5	3.6	9	94	—	—	—	September
Ekelyæble fra Asker	»	III	hvert	—	—	6	94	—	—	—	August
Feltham Beauty	»	III	»	3.8	3.9	9	42	+	—	—	Aug.-Sept.
Fensmarkæble	»	II	»	5.2	3.6	6	71	0	—	—	Sept.-Dec.
Gladstone	»	III	hvert	—	—	8	87	—	—	—	August
Gyllenkroks Astrakan	»	III	»	4.4	3.5	7	51	—	—	—	Aug.-Sept.
Hampus	»	III	»	4.0	3.6	6	70	—	—	—	Aug.-Sept.
Hornsberg Æble	»	III	»	—	—	9	77	—	—	—	Aug.-Sept.
Hvidkilde Voksæble	»	III	»	5.6	3.2	6	58	0	—	—	Nov.-Dec.
Irsk Ferskenæble	»	III	hvertandet	4.0	3.5	9	75	—	+	—	Okt.-Nov.
Katrineæble fra Moesgaard	»	I	»	6.2	3.4	7	95	—	—	—	September
Krags Æble	»	II	hvert	6.0	4.4	6	95	—	—	—	Aug.-Sept.
Landsgrav Sommeræble	»	II	hvertandet	—	—	7	64	—	—	—	September
Lord Grosvenor	»	III	hvert	3.6	4.0	8	88	—	—	—	Aug.-Sept.
Ondrup Sommeræble	»	I	»	6.2	4.5	7	81	—	—	—	Aug.-Sept.
Rivers early Peach	»	II	hvertandet	5.2	4.2	9	92	—	—	—	Aug.-Sept.
Rosenstribs	»	II	hvert	6.0	3.7	5	89	—	—	—	Aug.-Sept.
Skovfogedæble	»	II	»	5.0	4.2	7	95	—	—	—	Aug.-Sept.
Slotøble	»	II	»	4.2	3.9	7	93	+++	+++	—	Jan.-Feb.
Soræble	»	II	»	5.2	4.2	8	68	—	—	—	Aug.-Sept.
Virginsk Rosenæble	»	III	»	—	—	6	68	—	—	—	Aug.-Sept.

¹⁾ I = meget frugtbar, II = frugtbar og III = mindre frugtbar.

Grænsen mellem lidt og meget er sat ved 20 pCt. Frugter beskadiget.

Disse sidste Undersøgelser omfatter kun faa Aar og er væsentligt foretaget paa Frugter fra Høst 1936 og 1937.

Endelig er der i Tabellerne Oplysninger om Bæring hvert eller hvertandet Aar. Grænsen kan her til Tider være noget vanskelig at trække, da flere Sorter ikke er udprægede det ene

Tabel 8. Plantet 1922—1924.

Blangstedgaard.

Sortsnavn	Plantningsaar	Frugtbarhed ¹⁾	Bæring hvert eller hvert- andet Aar	Jan. 1936, Vild- stamme- træets		Optegnel- ser om Blomster- støv 1927		Skold paa Frugten		Salgstid fra alm. ven- tileret Lager
				Diam- ter i m	Højde i m	Mængde i 10	Spire- pCt.	Alm. Lager	Køle- Lager	
Brøndæble	1922	II	hvertandet	5.2	3.3	9	63	—	+	Marts-Apr.
Dalby Møllens Æble	»	II	»	—	—	2	61	+	—	Dec.-Jan.
Dr. Nansen	»	I	hvert	—	—	6	39	+	—	Okt.-Nov.
Fru Heineths Æble	»	II	»	5.2	3.1	6	93	+	++	Jan.-Feb.
Graasten fra Faaborg	»	I	»	7.8	4.5	3	9	0	0	Nov.-Jan.
» » Lier	»	II	hvertandet	6.2	5.2	3	11	—	0	Nov.-Jan.
» » Taarnborg, alm.	»	I	hvert	7.6	4.9	1	4	+	0	Nov.-Jan.
» » Tranekjær	»	I	hvertandet	—	—	—	—	—	0	
Hannes Æble	»	III	hvert	4.6	3.4	4	82	+	—	Dec.-Jan.
P. Hansens Æble	»	III	»	—	—	—	—	—	—	
R. Hansens Æble fra Aarslev	»	II	»	7.2	3.5	—	—	0	0	Nov.-Dec.
Hans Mathiesen	»	II	»	5.6	4.5	7	83	++	+	Jan.-Feb.
Hans Wassard	»	II	»	—	—	4	84	+	+	Dec.-Jan.
Herchendsgaveæble	»	II	hvertandet	—	—	3	83	—	—	
Herfølge Voksæble	»	II	»	—	—	6	94	+	—	Maj-Juni
Hofman Bang (Filippa)	»	II	hvert	5.4	4.0	6	75	+	0	Dec.-Jan.
Holmeæble	»	II	hvertandet	—	—	5	62	+	+	Jan.-Feb.
Honningæble	»	III	hvert	3.0	2.6	6	94	0	—	Dec.-Jan.
Hudevadæble	»	I	hvertandet	6.0	3.6	4	88	+	—	Jan.-Feb.
Højbjerg Kalvil	»	II	»	—	—	1	84	0	0	Nov.-Dec.
Ildrød Pigeon	»	II	»	—	—	9	77	0	0	Dec.-Jan.
Løgæble	»	II	hvert	5.4	3.9	8	87	++	+	Dec.-Jan.
Maglemer	»	III	»	—	—	8	83	+	0	Okt.-Nov.
Mormorsæble	»	II	hvertandet	—	—	—	—	+	++	Dec.-Jan.
Muskatæble	»	I	»	—	—	10	83	—	—	Feb.-Marts
Nonnetit fra Als	»	II	hvert	5.8	3.6	4	54	+	++	Okt.-Nov.
» blodrød	»	II	»	5.8	3.9	4	62	++	0	Nov.-Dec.
» dobbelt	»	III	»	—	—	6	30	++	++	Dec.-Jan.
Ringkloster Kammerjunker	»	III	»	5.2	3.9	6	95	+	++	Okt.-Nov.
Rolundsæble	»	I	»	7.0	5.1	4	45	+	—	Okt.-Nov.
Skensvedæble	»	I	»	—	—	4	85	++	+	Nov.-Dec.
Skænkelsøæble	»	II	»	7.0	4.1	8	42	+	0	Feb.-Marts
Tante Annas Æble	»	II	»	—	—	6	38	0	+	Dec.-Jan.
Tjeleæble	»	II	hvertandet	—	—	6	51	+	++	Nov.-Dec.
Torsteins Æble, middel	»	II	»	—	—	5	87	0	—	Feb.-Marts
» stort	»	II	»	—	—	8	87	++	—	Feb.-Marts
Thyra Mathiesen	»	II	»	—	—	5	53	+	—	Jan.-Feb.
Udby Reinnet	»	II	»	—	—	6	64	0	—	Okt.-Nov.
Vejløæble	»	II	hvert	—	—	7	95	+	0	Okt.-Nov.
Winterstein	»	I	»	5.8	4.3	5	92	0	0	Jan.-Feb.
Vinteræble fra Halskov	»	I	hvertandet	—	—	7	57	++	+	Feb.-Marts
» » Marebæk I.	»	I	hvert	4.8	2.7	7	85	+	+	Feb.-Marts
» » » II.	»	I	»	—	—	5	78	+	—	Marts-Apr.
Vosnæsgaard (Cox's Pomona)	»	II	»	6.4	3.9	7	95	0	—	Dec.-Jan.
Komtesse Johanne	1924	III	hvert	—	—	4	89	—	—	Aug.

¹⁾ I = meget frugtbar, II = frugtbar og III = mindre frugtbar.

eller det andet, der synes til Tider at være »Uorden« i Regnskabet, ligesom Tendensen først rigtig er kommet frem, naar Ydelsen pr. Aar har naaet en ret anselig Størrelse.

Angaaende Sorternes Beskrivelse og alm. Egenskaber maa henvises til de specielle pomologiske Værker og navnlig til *C. Matthiesen*: Dansk Frugt I og II.

Af de fleste Sorter vil der være Træer bevaret, hvoraf Forsøgsstationen kan afgive Formeringsmateriale til Frugtavlere, som mener at have Interesse for en eller flere af Sorterne.

Ved Hornum og Spangsbjerg blev der plantet færre Sorter og i mange Tilfælde, navnlig ved Hornum, kun et eller to Træer af hver Sort. Paa Spangsbjerg blev Sorterne forskelligt ødelagt af Auguststormen 1923, men kan dog paa Grundlag af Vejetal deles i Grupperne I (meget frugtbar), II (frugtbar) og III (mindre frugtbar).

I de tre Grupper er Sorterne nævnt i alfabetisk Rækkefølge:

- I. Bedstefars Æble, Billingåppet, Bodil Neergaard, Brendekilde, Farumæble, Frørupæble, Fynsk Udvalg IV (Langelandsæble), Fynsk Udvalg VI, Fynsk Udvalg VII (Drejæble), Fynsk Udvalg VIII (Nr. Brobyæble), Hermanns Æble, Hollufgaards Rosenæble, Hudevad Æble, Høve Reinnet, Langelands Vildling, Ludvigsens Æble, Lundbytorp Æble, Lyngbyæble, Mathildeæble, Møllers Venus, Nysø, Ondrup Sommeræble, Rødbyæble, Sofieæble, Svanningeæble, Sønderskov, Spejlsby Pigeon, Tagesmindeæble, Terndrupæble, Thyregod Kalvil, Vallekilde.
- II. Annas Æble, Barritskov Madæble, Basnæs, Bredstedæble, Degneæble, Devonshire Quarrenden, Ekely Asker, Ekely, Ekely Mathiesen, Errindlev Reinnet, Faaborg Reinnet, Fensmarkæble, Fynsk Udvalg III, Gertrudsæble, Gladstone, Grevinde Ahlefeldt, Graa Mølles Æble, Grøn fra Nr. Alslev, Guldæble, Helsingør Guld Reinnet, Henrik Jensens Æble, Herfølge Voks, Hollufgaards Reinnet, Ingers Æble, Katrineæble, Knud Lunn, Langelands hvid Pigeon, Lise Legind, Lord Grosvenor, Moesmandsæble, Mørkerød Pigeon, Niels Rasks Æble, Nonnetit dobb. fra Kindtofte, Nonnetit blodrød Kindtofte, Ormslevæble, Rasmus Hansens Æble, Rifbjerg skarl. Pearmain, Rifbjerg Gylling, Rifbjerg Pigeon, Risskov Rambour, Rosenstribs, Signe Tillisch, Skarridsø-

æble, Skønheden fra Langeland, Svindingeæble, Thyrislunds Æble, Torslundsæble, Tyrrestrup Kirsebæræble, Ullerslev Reinet, Walthers Æble, Vejlbj Æble, Vinteræble fra Halskov, Vonge Reinet, Ærøæble.

- III. Astrakan rød, Arvids Æble fra Tynnelse, Beauty of Bath, Borsdorf Bastard, Broholms Æble, Bygholmsæble, Dauglykke, Faarevejle Æble, Flaskehals, Flintinge, Fynsk Udvalg II, Glibstrup Guld Reinet, Graasten rød, Gyllenkroks Astrakan, Holstenschusæble, Hornsbergæble, Jakober, Knabstrup Graasten, Landsgrav Sommeræble, Maglemer, Ondrup Moseæble, Ribbjerg Reinet, Rivers early Peach, Rødraner, Sædingeæble, Skovfogedæble fra Lou, Simon Hansens Æble, Sorøæble, Studstrupæble, Udby Reinet.
-